

Månedssrapport for desember 2021

Markedskommentar

- Høy omikron-smitte i mange land
- FED signaliserer raskere renteøkning
- Oppgang i aksjemarkedene

Økonomisk tilstand

Omikron har medført at smitten er rekordhøy i mange land. Det er fortsatt for tidlig å konkludere, men det ser ut som Omikron er mer smittsom, men gir mindre alvorlige sykdomsforløp. Omfanget av Omikron har medført ytterligere restriksjoner og nedstengninger. Den globale aktiviteten som allerede var avtagende grunnet flaskehals og økt smitte, vil nok falle videre, men hvor mye er for tidlig å si.

Flaskehalsene vi har sett i produksjonen har sammen med økte råvarepriser ført til stigende inflasjon i flere land. Flere sentralbanker har begynt å øke rentene, mens andre har startet med tapering (nedtrappingen av verdipapirkjøp).

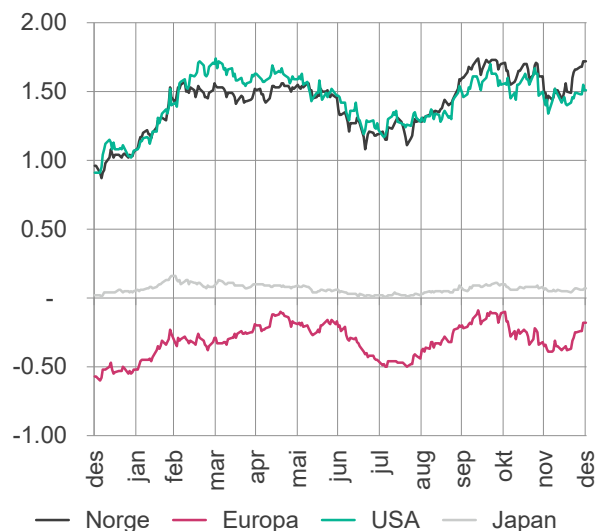
USA

På rentemøtet den 15. desember holdt som ventet FED (den amerikanske sentralbanken) renten uendret i intervallet 0-0,25 prosent, men økte som de hadde signalisert, tempoet i tapering. Tapering vil nå kunne avsluttes i mars. Samtidig indikerer endringene i «Dot-plot», som er de individuelle sentralbankmedlemmenes anslag på renteutviklingen, en tidligere renteøkning enn i forrige rapport. Første renteøkning indikeres nå rundt sommeren 2022, to til i 2022 og tre til i 2023. I beskrivelsen av økonomien har de sektorene som har vært mest påvirket av pandemien bedret seg

noe de siste månedene. Arbeidsledigheten har falt mye, samtidig som flaskehals og etterspørsel har medført høy inflasjon. Fortsatt utgjør nye varianter av viruset en trussel for den økonomiske veksten.

Fallet i antallet personer som søker arbeidsledighetspenger har beveget seg ned de siste ukene og er nå 198.000. Antallet som søker arbeidspenger for påfølgende uker, fortsetter å falle og er på 1,7 millioner mennesker.

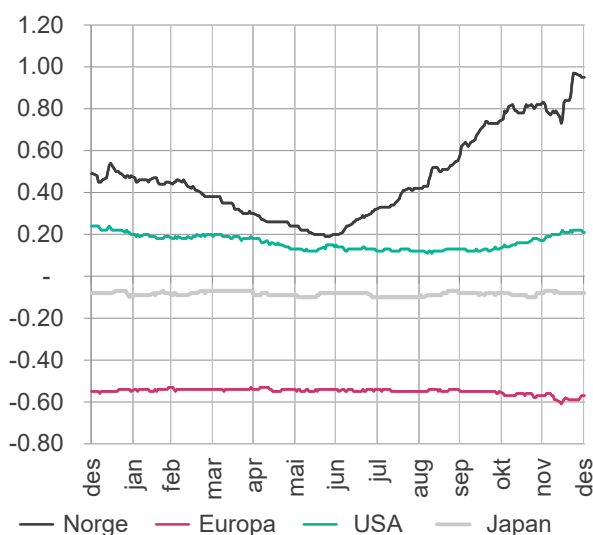
10 års rente i %

I november økte inflasjonen til 6,8 prosent på årsbasis. Sentralbankens foretrukne mål for prisvekst er kjernedeflatoren for privat forbruk. Denne fortsetter å stige og er nå på 4,7 prosent, godt over FEDs mål på to prosent. Inflasjonen er nå på det høyeste som er målt de siste 30 årene. Case-Shiller indeksen, som viser utviklingen i de amerikanske boligprisene, har steget 18,4 prosent det siste året. Prisene har falt noe siden de nådde en topp på 20 prosent i juli. Med nye signaler fra sentralbanken om

opptapping av tapering, kan kjøp av verdipapirer være avsluttet i løpet av 1. kvartal. Det åpner for første renteøkning rundt sommeren 2022, med en liten sannsynlighet for økning i 2. kvartal. FED har signalisert at de ikke vil øke renten før maksimal sysselsetting er nådd, men det kan se ut som de har skiftet syn på hvor dette nivået er. Selv om Omikron utgjør en usikkerhetsfaktor, ser det ut som sentralbanken er mer bekymret for den høye inflasjonen og vil agere ut ifra det. Vi tror på første renteøkning rundt sommeren 2022.

3 mnd rente i %

Europa

Den 16. desember holdt som ventet ECB (den europeiske sentralbanken) renten uendret; reporenten på 0 prosent og innskuddsrenten på minus 0,50 prosent. Ifølge ECB fortsetter gjeninnhenting seg med sterk etterspørsel og økende sysselsetting. Noe høyere lønninger vil underbygge etterspørselen, og fordelaktig penge- og fiskalpolitikk vil gjøre det samme. Flaskehalser, høy inflasjon og høye energipriser vil kunne trekke i motsatt retning. I de nye økonomiske anslagene er BNP-veksten for 2022 nedjustert

med 0,5 prosentpoeng til 4,2 prosent, men anslaget for 2023 er oppjustert med 0,8 prosentpoeng til 2,9 prosent. Inflasjonssanslaget for 2022 er nesten doblet til 3,2 prosent, men ventes å falle til 1,8 prosent i 2023/24. Når det gjelder kjøp av verdipapirer blir det spesielle programmet for pandemien faset ut, men et annet blir økt noe. I sum blir kjøpene redusert, men ECB står klar til å øke kjøpene igjen dersom dette skulle bli nødvendig. Sentralbanksjef Lagarde gjentok beskjeden om at en renteøkning i 2022 er usannsynlig.

Arbeidsledigheten for eurolandene falt til 7,3 prosent i oktober, men det er store forskjeller internt i EU. Ledigheten ligger på 3,3 prosent i Tyskland og 7,6 prosent i Frankrike, mens land syd i eurosone, som Spania og Italia, ligger på henholdsvis 14,5 og 9,4 prosent.

Prisveksten fortsetter å øke og ligger på en rekordhøy årsvekst på 4,9 prosent. Inflasjonen ligger nå gått over det nye inflasjonsmålet til ECB, som er 2 prosent. Kjerneinflasjonen steg også mye, til 2,6 prosent, men ECB vektlegger samlet prisvekst. Økningen i inflasjonen skyldes i stor grad høyere energipriser, men inflasjonen er den høyeste som er målt siden 1999.

ECB ser ut til å fortsette med sin avventende holdning, selv om de begynner å redusere kjøp av verdipapirer noe. Med klare signaler fra Lagarde om at det er lite sannsynlig med renteøkning i 2022, inntar markedene denne holdningen, men følger inflasjonen nøye. Skulle den bli vedvarende høy, må kanskje ECB endre oppfatning.

Norge

På rentemøtet den 15. desember økte Norges Bank renten med 0,25 prosentpoeng til 0,50 prosent. Sentralbanken valgte å øke renten på dette møtet, men senket rentebanen marginalt for 2022. Samtidig ble rentebanen økt noe mot slutten av prognoseperioden i 2024. Begrunnelsen for renteøkningen er at oppgangen i norsk økonomi har fortsatt, arbeidsledigheten har falt videre, og kapasitetsutnyttningen anslås til å være over et normalt nivå. Smitteøkning og omfattende smitteverntiltak ventes å dempe aktiviteten den nærmeste tiden, men den økonomiske aktiviteten vil ta seg opp igjen når smitten avtar og tiltakene reduseres. Økte strømpriser har gitt høy konsumprisvekst, men den underliggende inflasjonen er lavere enn inflasjonsmålet. Stigende lønnsvekst og høyere prisvekst på importvarer ventes å løfte den underliggende inflasjonen fremover. Flaskehalser og vedvarende prispress internasjonalt kan gi høyere lønns- og prispress her hjemme enn anslått. Blir det utsikter til mer varig høy prisvekst, kan rentene bli satt raskere opp. Det er stor usikkerhet om det videre forløpet for pandemien og virkningene på økonomien. Blir den økonomiske utviklingen om lag slik vi ser for oss, vil renten meste sannsynlig bli satt videre opp i mars.

I desember styrket kronen seg fra 10,29 til 10,02 mot euro, og fra 120,88 til 118,15 i forhold til den handelsvektede indeksen. Norges Bank vil selge valuta til Statens pensjonsfond utland for 250 millioner kroner pr. dag i januar.

Ved utgangen av desember var arbeidsledigheten målt av NAV på 2,6 prosent. Ledigheten steg før jul i forbindelse med at mange virksomheter innen servering og overnatting varslet om permitteringer av

ansatte, men etter at en skisse til lønnsstøtteordningen kom på plass, har veksten i ledigheten avtatt. Tallene må tolkes med varsomhet sier NAV, siden virkningen av lønnsstøtteordningen er uklar. Legger vi sammen tallene for de arbeidsledige og de på ulike statlige tiltak utgjør summen 124.500 personer, opp fra 114.500 i november. Dette tilsvarer 4,4 prosent av arbeidsstyrken. Ledigheten, målt ved arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fra SSB falt til 3,6 prosent. Sentralbanken vektlegger NAV sine tall.

Veksten i konsumprisindeksen økte kraftig i november til 5,1 prosent på årsbasis. Kjerneinflasjonen økte til 1,3 prosent, noe over Norges Banks anslag på 1,1 prosent. Det er skyhøye strømpriser som trekker inflasjonen opp.

Kredittveksten var uendret på 5,3 prosent i oktober. Husholdningenes kredittvekst var uendret på 5,1 prosent, mens bedriftenes kredittvekst steg til 5,1 prosent. Veksten i detaljhandelen steg med 0,9 prosent i november, etter en vekst på 1,0 prosent i oktober. Detaljhandelen var 7,4 prosent høyere enn den var i tilsvarende måned i 2019. Så detaljhandelen holder seg oppe, selv om oppdemmet forbruk av tjenester var ventet å ha en innvirkning på detaljhandelen.

Norges Bank har nå levert to av de fire renteøkningene som ble signalisert i sommer. Den nye rentebanen indikerer økninger i mars, juni og desember i 2022. Det ser ut som Norges Bank ønsker å få hevet renten til minst 1 prosent så snart som mulig. Det ser ut som sentralbanken vil levere det som rentebanen viser, dersom den økonomiske utviklingen utvikler seg om lag slik Norges Bank anslår. Markedene er mer usikre på utviklingen. Høye

smittetall og kraftige tiltak, samt høye strømpriser trekker ned aktiviteten, mens høy inflasjon trekker i motsatt retning. Vi holder på vårt syn om at Norges Bank kommer til å øke renten på de neste møtene frem til juni 2022.

Rentemarkedene

Internasjonalt og Norge

I desember steg rentene mot slutten av måneden både internasjonalt og i Norge. Økningen skyldes i hovedsak tro på at Omikron er en mildere variant som presser sykehussektoren mindre og frykt for vedvarende høy inflasjon. Kredittspredene har steget noe i perioden.

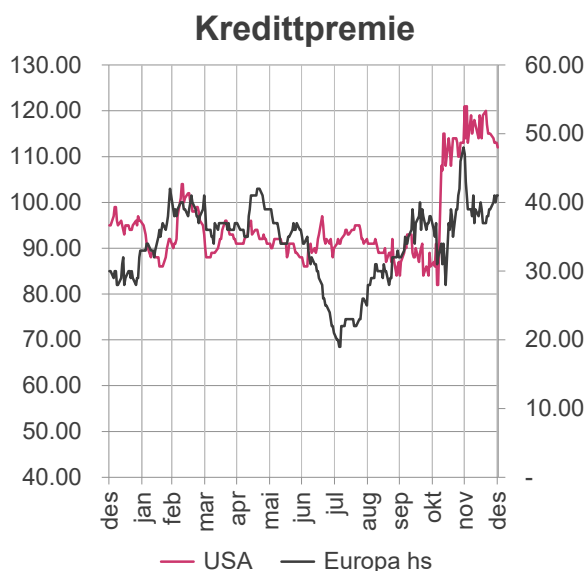
I desember har fond med kort renteløpetid gitt en lav avkastning, mens de lengre fondene har gitt negativ avkastning som følge av økende renter. De fleste fondene har gjort det bedre enn sine respektive indekser, grunnet noe kortere durasjon.

Avkastningen for 2021 har gitt en positiv avkastning for fond med løpetid inntil 1 år, samt kredittfondet som har nytt godt av noe fallende kredittspreader. For fond med løpetid på 3 år og lengre har avkastningen vært negativ grunnet stigende renter. Kort stat har hatt en avkastning rundt null, men der startet man året også med renten nær null. Nå ligger renten på ca. 0,75 prosent. De fleste fondene har gjort det bedre enn sine respektive indekser i løper av 2021.

Kreditt

Kredittpåslaget mellom Barclays Global Aggregate Corporate Index og statsobligasjoner med tilsvarende løpetid var 0,07 prosentpoeng lavere gjennom måneden og endte på 0,97 prosent. Statsrenter varierte gjennom måneden, men endte litt høyere enn ved inngangen til måneden, dette motvirket effekten av redusert kredittpåslag

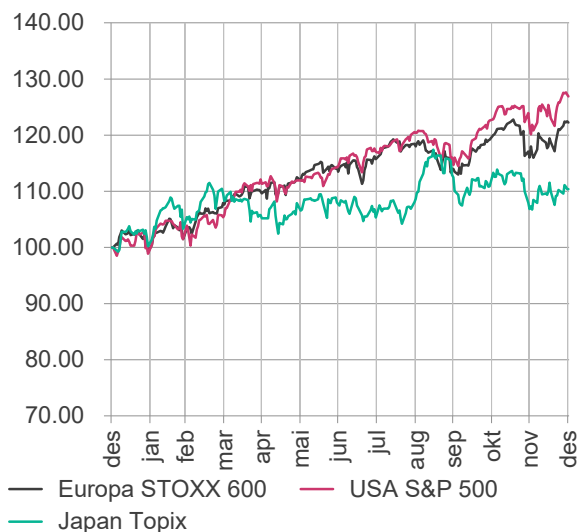
slik at indeksens valutasikrede månedsavkastning endte på om lag -0,04 prosent. Året sett under ett endte indeksens valutasikrede årsavkastning på -0,71 prosent.

Reduksjonen i kredittpåslaget skjedde bredt, men var størst for EUR denominerte obligasjoner etterfulgt av USD og GBP denominerte valutaer. Ved utgangen av året er kredittpåslaget om lag 0,02 prosentpoeng lavere enn ved inngangen til året. Kort oppsummert for året ble kredittpåslaget redusert gjennom vinteren og våren, var relativt stabilt gjennom sommer og høst før det fikk en økning i november og en reduksjon igjen den siste måneden.

Desember var en rolig måned i markedet for nyutstedelser, slik det pleier å være i årets siste måned. Totalt kom det 95 nye obligasjoner til markedet med en verdi på USD 83 milliarder, noe som bidro til at det globale kredittobligasjonsmarkedet økte med 0,66 prosent. Antall og volum av nyutstedelser for året var tidenes nest høyeste, kun slått av 2020, men volumet i forhold til totalt utestående i indeksen var derimot marginalt under gjennomsnittet de siste 10 årene.

Europa, USA og Japan

Aksjemarkedene

Globalt

De globale aksjemarkedene (MSCI World målt i lokal valuta) steg med 4,0 prosent i desember. For hele året endte MSCI World opp med sterke 24,2 prosent. Den amerikanske samleindeksen S&P 500 indeksen steg med 4,4 prosent i desember, mens den teknologitunge Nasdaq-indeksen steg med mer beskjedne 0,7 prosent. Europa (STOXX 600) var opp 5,4 prosent, mens Kina (Shanghai composite) steg 2,1 prosent. På bransjenivå var stabilt konsum og «utilities» sterkest med oppgang på henholdsvis 8,2 og 8,1 prosent. Diskresjonært konsum var svakest med oppgang på bare 0,5 prosent.

2021 ble nok et godt aksjeår. S&P 500 og STOXX 600 steg med henholdsvis 26,9 og 22,2 prosent. Kina (Shanghai composite) var klart svakere med en oppgang på bare 4,8 prosent. Energi og informasjonsteknologi var de sterkeste sektorene med oppgang på 35,1 og 29,1 prosent. De børsnoterte selskapene har håndtert pandemien imponerende godt. Inntjeningsveksten i USA, som utgjør omtrent to tredjedeler av MSCI World,

ser ut bli rundt 45 prosent opp fra nivået i 2020. Inntjening og kapitalavkastning i fjor var klart høyere enn i 2019.

Utsiktene for 2021 er som vanlig usikre. Blant de mer åpenbare faremomentene er uventet rask renteøkning. Inflasjonen har steget mye både i USA og Europa, og sentralbankene kan bli nødt til å stramme inn mer enn ventet for å kjøle ned økonomien. Dette vil i så fall være negativt både for aksjer og obligasjoner.

Risikopremien i aksjemarkedet har historisk vært rundt fire prosent. Hvis vi bruker amerikanske tiårige realrenteobligasjoner, som nå gir en rente på minus 1 prosent, som estimat for risikofri rente, så blir forventet realavkastning i aksjemarkedet bare tre prosent, gitt at risikopremien er på gjennomsnittet. Det er usikkert om den gjennomsnittlige investor har tatt dette innover seg.

Mer Samfunnsansvar

KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar I hadde en positiv avkastning på 1,2 prosent i desember. Det valutasikrede fondet, KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar II, økte 4,3 prosent. Forskjellen skyldes at den norske kronen styrket seg i desember. Avkastningen var 0,3 prosent høyere enn referanseindeksen MSCI World. For 2021 totalt sett ble avkastningen henholdsvis 26,3 prosent og 24,6 prosent, nesten 1 prosent mer enn referanseindeksen. Viktigste bidragsyter for fondet i 2021 var Microsoft. Aksjen steg 54 prosent for året.

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar økte 2,1 prosent i desember. Dette var så vidt svakere enn referanseindeksen. For 2021 totalt sett ble avkastningen 24,0 prosent, det vil si rundt regnet det samme som i de globale fondene. Avkastningen for året var på lik linje med referansein-

deksen. Viktigste bidragsyter for fondet i 2021 var diabetesmedisinprodusenten Novo Nordisk, som til tross for en vanskelig avslutning, steg hele 75 prosent for året.

Det nystartede svanemerkede fondet, KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar, falt 2,0 prosent i desember, 0,6 prosent svakere enn sin referanseindeks. Siden oppstarten av fondet i september er avkastningen -5,0 prosent.

Norge

Etter en svak start på året med en avkastning mot slutten av januar på minus 1,6 prosent, snudde retningen og fondsindeksen endte 2021 med en oppgang på fantastiske 21,1 prosent. Bevegelsene gjennom året ble sterkt preget av internasjonale temaer hvor koronanyheter åpenbart var det viktigste. Sentralbankenes rentepåvirkning og gigantiske redningspakker fra myndigheter reddet kapitalmarkedene internasjonalt. I Norge fikk vi ekstra drahjelp på børsen gjennom kraftig oppgang i råvarepriser og da særlig oljeprisen som gikk fra USD 51 ved inngangen til året til USD 78 tolv måneder senere. Et tema som preget sektorvalgene og ikke minst type aksjeeksponering i siste halvdel

av året, var gryende inflasjonsforventninger og dermed et skifte i rentesyntet. Selv om rentene fortsatt ligger lavt, er mange nå forsiktige med eksponering mot aksjer med høy verdivurdering som skal levere god inntjening langt frem i tid. Verdien av disse aksjene blir hardt rammet av nediskonteringsrenten. Men, som så ofte på børsen, for de selskapene som leverer kontantstrøm i henhold til forventningene, så veier det tyngre enn endringer i rentesyntet.

I motsetning til de siste par årene, hvor verdivurderingen har gått opp på Oslo Børs, prises børsen til omtrent samme inntjeningsmultipler nå som for et år siden. Oppgangen i 2021 var først og fremst drevet av høyere inntjening. Ta for eksempel en av vinneraksjene i 2021 Norsk Hydro, som gikk opp med 78 prosent. Aluminiumsprisen var sterk og konsensus forventet inntjening per aksje for 2021 gikk opp fra kr 2,80 ved starten av året til kr 6,00 ved årsslutt. Equinor steg med 67 prosent, som en følge av den kraftige oppgangen i både gass- og oljepriser i 2021. Som nevnt var høyere renter et viktig tema i 2021. Likevel gjorde Nordic Semiconductoraksjen det fantastiske og la på seg 116 prosent i 2021, da inntjeningsforventningene løftet seg gjennom året. Sjømatsektoren, som veier over 10 prosent i fondsindeksen, fikk drahjelp av gode priser på laks. Og næringer som slet på grunn av nedstengninger, som for eksempel transport, reise og hotell, har liten eller ingen vekt på Oslo Børs.

KLP AksjeNorge hadde et godt år i 2021. Fondet gikk opp med 24 prosent, 2,9 prosent bedre enn Oslo Børs fondsindeks. I desember havnet meravkastningen på 1,4 prosent. De beste bidragene til årsavkastningen var våre underveker i hydrogen-selskapet NEL og teknologiaksjen Kahoot

som begge falt kraftig. Våre overveker i Nordic Semiconductor og tørrlastrederiet Golden Ocean var også sterke bidragsytere. På den negative siden fortsatte ferden i pante- og resirkuleringselskapet Tomra, en aksje som vi har undervekt i. Og salatprodusenten Kalera var en stor skuffelse i 2021. Ser vi på desemberavkastningen isolert, så var det solcelleselskapet Otovo, Schibsted og vindpark-/vindinstallasjonsselskapet Bonheur som bidro mest til meravkastningen.

Nøkkeltall - utvalgte aksjeindekser ved siste månedsslutt

	Hist PE	Est PE	Pris/bok	Return on Equity	Est utbytte
MSCI World	23.2	20.3	3.29	14.5 %	1.8 %
S&P 500 Index	26.2	22.8	4.90	18.6 %	1.4 %
MSCI Europa	19.3	15.9	2.15	12.1 %	2.9 %
DAX Index (Frankfurt)	15.4	14.8	1.95	13.0 %	2.7 %
FTSE 100Index(London)	17.7	12.7	1.85	12.1 %	4.0 %
CAC 40 Index (Paris)	21.9	16.5	2.04	9.6 %	2.6 %
MSCI Japan	15.1	14.9	1.42	9.6 %	2.2 %
MSCI AC Asia Pacific	15.8	15.2	1.67	11.1 %	2.4 %
Oslo Børs Hovedindeks	N/A	16.7	2.18	14.1 %	3.5 %
Oslo Børs Fondindeks	N/A	18.2	2.19	15.1 %	3.5 %
VINX 30 Index (Norden)	21.2	19.6	3.50	16.6 %	2.6 %
Stockholm 30 Index	16.3	17.6	2.75	16.8 %	3.1 %
Copenhagen 20 Index	25.2	21.5	5.55	23.6 %	1.7 %
Helsinki 25 Index	27.2	17.0	2.34	8.8 %	3.6 %
MSCI Emerging Markets	14.0	12.4	1.83	13.8 %	3.3 %
MSCI Brazil	6.0	6.3	1.72	27.9 %	8.7 %
MSCI Russia	7.0	3.6	1.08	16.0 %	20.1 %
MSCI India	27.9	25.7	3.80	14.2 %	1.2 %
MSCI China	14.5	14.0	1.68	12.2 %	2.0 %

Avkastning for KLP-fondene pr. 31.12.2021

	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ²	Referanseindeks
	Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
INDEKSFOND								
KLP AksjeNorge Indeks	1.67%	1.71%	-0.04%	23.29%	23.35%	-0.07%	0.07%	OSEBX
KLP AksjeNorge Indeks II	1.66%	1.71%	-0.05%	23.18%	23.35%	-0.17%	0.08%	OSEBX
KLP AksjeNorden Indeks	2.10%	2.49%	-0.39%	23.87%	23.90%	-0.03%	0.97%	VINXBNOKNI
KLP AksjeGlobal Indeks I	0.92%	0.92%	0.00%	25.78%	25.46%	0.31%	0.33%	MSCI World Developed
KLP AksjeGlobal Indeks II	4.02%	4.00%	0.02%	24.30%	23.91%	0.40%	0.27%	MSCI World Dev. Markets
KLP AksjeGlobal Indeks III	4.01%	4.00%	0.01%	24.19%	23.91%	0.28%	0.27%	MSCI World Dev. Markets
KLP AksjeGlobal Indeks IV	4.01%	4.00%	0.01%	24.15%	23.91%	0.24%	0.27%	MSCI World Dev. Markets
KLP AksjeGlobal Indeks V	0.92%	0.92%	0.00%	25.67%	25.46%	0.21%	0.31%	MSCI World Developed
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	0.38%	0.36%	0.01%	19.43%	19.22%	0.21%	0.39%	MSCI World Small Cap
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	0.37%	0.36%	0.01%	19.33%	19.22%	0.11%	0.42%	MSCI World Small Cap
KLP AksjeVerden Indeks	0.58%	0.66%	-0.08%	22.00%	22.09%	-0.09%	0.34%	MSCI All Country World
KLP AksjeFremv Markeder Indeks I	-1.98%	-1.40%	-0.58%	-0.80%	0.38%	-1.18%	0.84%	MSCI Emerging Market
KLP AksjeFremv Markeder Indeks II	-1.99%	-1.40%	-0.59%	-0.90%	0.38%	-1.28%	0.83%	MSCI Emerging Market
KLP AksjeEuropa Indeks I	2.72%	3.18%	-0.46%	19.51%	19.78%	-0.27%	0.70%	MSCI Europe
KLP AksjeEuropa Indeks II	4.76%	5.22%	-0.47%	22.76%	23.10%	-0.33%	0.65%	MSCI Europe valutasikret
KLP AksjeEuropa Indeks III	2.71%	3.18%	-0.47%	19.39%	19.78%	-0.39%	0.77%	MSCI Europe
KLP AksjeEuropa Indeks IV	4.75%	5.22%	-0.48%	22.63%	23.10%	-0.47%	0.65%	MSCI Europe valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks USD ³	3.85%	3.92%	-0.07%	27.02%	26.45%	0.56%	0.36%	MSCI USA
KLP AksjeUSA Indeks II	3.84%	3.90%	-0.06%	26.57%	25.94%	0.63%	0.37%	MSCI USA valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks III	0.50%	0.57%	-0.07%	30.66%	30.24%	0.42%	0.39%	MSCI USA NOK
KLP AksjeUSA Indeks IV	3.83%	3.90%	-0.07%	26.44%	25.94%	0.50%	0.36%	MSCI USA valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks I	-0.95%	-0.94%	-0.01%	5.18%	5.70%	-0.52%	0.54%	MSCI Pacific
KLP AksjeAsia Indeks II	2.88%	2.79%	0.09%	11.62%	12.01%	-0.39%	0.60%	MSCI Pacific valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks III	-0.96%	-0.94%	-0.02%	5.08%	5.70%	-0.63%	0.58%	MSCI Pacific
KLP AksjeAsia Indeks IV	2.87%	2.79%	0.09%	11.50%	12.01%	-0.51%	0.60%	MSCI Pacific valutasikret
AKTIVE AKSJEFOND								
KLP AksjeNorge	2.91%	1.53%	1.38%	24.02%	21.14%	2.88%	4.93%	OSEFX
FAKTORFOND								
KLP AksjeGlobal Flerfaktor I	3.10%	0.92%	2.18%	22.33%	25.46%	-3.13%	5.96%	MSCI World Developed
KLP AksjeGlobal Flerfaktor II	5.86%	4.00%	1.86%	20.95%	23.91%	-2.96%	5.54%	MSCI World Dev. Markets
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	1.72%	0.36%	1.36%	25.80%	19.22%	6.58%	5.18%	MSCI World Small Cap
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	0.80%	-1.40%	2.20%	9.54%	0.38%	9.17%	5.85%	MSCI Emerging Markets
SVANEMERKEDE FOND								
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	1.23%	0.92%	0.31%	26.34%	25.46%	0.87%	1.48%	MSCI World Delveoped
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar II	4.28%	4.00%	0.28%	24.65%	23.91%	0.74%	1.63%	MSCI World Dev. Markets
KLP AksjeFremv. M. Mer Samfunnsansvar	-2.04%	-1.40%	-0.64%	-5.00%	-4.84%	-0.17%		MSCI Emerging Market
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar	2.11%	2.50%	-0.39%	23.96%	23.83%	0.13%	1.79%	VINXBCAPNOKNI
KLP Obligasjon Global Mer Samf.ansvar	-0.17%	-0.06%	-0.11%	-1.46%	-0.81%	-0.65%	0.20%	Barclays Global Agg.
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	-0.07%	-0.08%	0.00%	0.76%	0.27%	0.49%	0.24%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur.
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	-0.11%	-0.07%	-0.04%	-0.06%	-0.08%	0.02%		Kombinasjonsindeks
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	0.48%	0.48%	0.00%	4.22%	4.03%	0.19%		Kombinasjonsindeks
KLP Lang Horisont Mer Samfunnsansvar	1.87%	1.74%	0.12%	14.30%	14.19%	0.11%		Kombinasjonsindeks
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	3.14%	2.94%	0.19%	25.10%	24.57%	0.53%		Kombinasjonsindeks
RENTEFOND								
KLP Pengemarked	0.06%	0.00%	0.06%	0.59%	0.10%	0.49%	0.12%	NBP Norw. Gov. Dur. 0.25
KLP FRN	0.06%	0.03%	0.03%	1.31%	0.80%	0.51%	0.15%	NBP Norw. RM1-RM3 FI.
KLP Kort Stat	-0.04%	-0.02%	-0.02%	-0.02%	0.06%	-0.09%	0.04%	NBP Norw. Gov. TB
KLP Obligasjon 1 år	-0.06%	-0.07%	0.01%	0.60%	0.23%	0.37%	0.14%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur.
KLP Obligasjon 3 år	-0.50%	-0.49%	-0.01%	-0.49%	-0.70%	0.21%	0.25%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur.
KLP Obligasjon 5 år	-0.88%	-0.90%	0.03%	-1.51%	-1.51%	-0.01%	0.28%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur.
KLP Statsobligasjon	-0.90%	-0.94%	0.04%	-2.42%	-2.47%	0.05%	0.20%	NBP Norw. Gov. Bonds
KLP Kredittobligasjon	-0.52%	-0.51%	-0.01%	0.03%	-0.59%	0.62%	0.37%	NBP Norw. RM1-RM3 Dur.
KLP Obligasjon Global I	0.05%	-0.06%	0.11%	-0.96%	-0.81%	-0.15%	0.10%	Barclays Global Agg.
KLP Obligasjon Global II	0.05%	-0.06%	0.10%	-1.04%	-0.81%	-0.23%	0.20%	Barclays Global Agg.

Avkastning for KLP-fondene pr. 31.12.2021

	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ¹	Referanseindeks
	Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
FONDSPAKKER								
KLP Nåtid	-0.13%	-0.16%	0.03%	-0.02%	-0.19%	0.17%	0.12%	Kombinasjonsindeks
KLP Kort Horisont	0.35%	0.29%	0.06%	3.47%	3.49%	-0.03%	0.16%	Kombinasjonsindeks
KLP Lang Horisont	1.45%	1.34%	0.11%	11.61%	12.51%	-0.90%	0.70%	Kombinasjonsindeks
KLP Framtid	2.53%	2.34%	0.19%	20.65%	21.66%	-1.01%	1.16%	Kombinasjonsindeks
SPESIALFOND								
KLP Alfa Global Energi	3.86%	-0.08%	3.94%	10.20%	0.07%	10.12%	9.73%	NBP Norw. RM1 Dur. 1 Idx
KLP Alfa Global Rente	-0.86%	-0.08%	-0.78%	1.26%	0.07%	1.19%	2.40%	NBP Norw. RM1 Dur. 1 Idx

Informasjon om rentefondene pr. 31.12.2021

	Effektiv rente ¹	Mod. durasjon	Mod. kred. durasjon	Løpetid
RENTEFOND				
KLP Pengemarked	0.95	0.14	0.52	0.53
KLP FRN	1.25	0.13	2.36	2.75
KLP Obligasjon 1 år	1.28	0.83	1.32	1.39
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	1.31	0.77	1.26	1.62
KLP Obligasjon 3 år	1.82	2.88	2.88	3.40
KLP Obligasjon 5 år	2.08	4.81	4.65	5.40
KLP Kort Stat	0.68	0.53	0.00	0.53
KLP Statsobligasjon	1.43	4.25	0.00	4.54
KLP Kredittobligasjon	1.91	2.70	3.03	3.67
KLP Obligasjon Global I	2.53	6.98	6.97	9.61
KLP Obligasjon Global II	2.53	6.97	6.97	9.60
KLP Obligasjon Global Mer Samf.ansvar	2.47	7.01	7.07	9.50
KLP Nåtid	1.66	2.68	3.32	4.15
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	1.67	2.83	3.24	4.21

¹For papir med flytende rente antas kupong å være lik som ved forrige renteregulering og ut papirets løpetid.

²Tracking error er ex-post, dvs et historisk basert tall basert på 12 månedlige avkastninger i forhold til referanseindeks, uten effekter fra svingprising.

³Avkastning for KLP AksjeUSA Indeks USD er oppgitt i amerikanske dollar.

Historiske tall er ingen garanti for fremtidig avkastning. Avkastningen i verdi-papirfond kan variere betydelig innenfor et år. Realiserte tap eller gevinst ved å investere i fondsandeler vil derfor avhenge av de eksakte tidspunktene for kjøp og salg.

Source: MSCI. This information is for internal use only and may not be redistributed or used in connection with creating or offering any securities, financial products or indices. Neither MSCI nor any other third party involved in or related to compiling or creating the MSCI data (the «MSCI» Parties) makes any express or implied warranties or representations with respect to such data (or the results to be obtained by the use thereof), and the MSCI Parties hereby expressly disclaim all warranties of originality, accuracy, completeness, merchantability or fitness for a particular purpose with respect to such data. Without limiting any of the foregoing, in no event shall any of the MSCI Parties have any liability for any direct, indirect, special punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possible damages.

Source: Euronext. All rights in the Euronext indices and/or the Euronext index trademarks vest in Euronext and/or its licensors. Neither Euronext nor its licensors accept any liability for any errors or omissions in the Euronext indices or underlying data. No further distribution of Euronext data and/or usage of Euronext index trademarks for the purpose of creating and/or operating a financial product is permitted without Euronext's express written consent.

Nasdaq®, VINX Benchmark NOK index, are registered trademarks of Nasdaq, Inc. (which with its affiliates is referred to as the "Corporations") and are licensed for use by KLP Kapitalforvaltning AS. The Product(s) have not been passed on by the Corporations as to their legality or suitability. The Product(s) are not issued, endorsed, sold, or promoted by the Corporations. THE CORPORATIONS MAKE NO WARRANTIES AND BEAR NO LIABILITY WITH RESPECT TO THE PRODUCT(S).

KILDE grafer og nøkkeltall indekser: Bloomberg Finance LP

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn	Kurser (NAV) pr. 31.12.21	Volum pr. 31.12.21	Årlig Forv. honorar	Minste- innskudd	Valutasikring
		Millioner NOK	Prosent	Kroner	
KLP AksjeNorge Indeks	3713.5229	11 746	0,10	10 mill	
KLP AksjeNorge Indeks II	3199.1943	4 928	0,20	3.000	
KLP AksjeNorden Indeks	7697.3696	6 654	0,18	3.000	Nei
KLP AksjeGlobal Indeks I	5545.8778	35 832	0,10	10 mill	Nei
KLP AksjeGlobal Indeks II	3762.4749	31 672	0,13	10 mill	Ja
KLP AksjeGlobal Indeks III	3709.1869	1 576	0,22	1 mill	Ja
KLP AksjeGlobal Indeks IV	3355.8385	3 581	0,25	3.000	Ja
KLP AksjeGlobal Indeks V	2263.9663	10 317	0,18	3.000	Nei
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	1613.7707	6 181	0,25	10 mill	Nei
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	1607.6922	6 184	0,33	3.000	Nei
KLP AksjeVerden Indeks	4810.8081	5 210	0,25	3.000	Nei
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks I	2519.6500	12 911	0,18	10 mill	Nei
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks II	2452.6708	2 401	0,28	3.000	Nei
KLP AksjeEuropa Indeks I	2510.3124	2 706	0,10	10 mill	Nei
KLP AksjeEuropa Indeks II	2245.3599	1 654	0,13	10 mill	Ja
KLP AksjeEuropa Indeks III	1612.5627	1 277	0,20	3.000	Nei
KLP AksjeEuropa Indeks IV	1617.3054	415	0,23	3.000	Ja
KLP AksjeUSA Indeks USD	5362.1876	8 533	0,10	3 mill USD	
KLP AksjeUSA Indeks II	3741.8072	762	0,13	10 mill	Ja
KLP AksjeUSA Indeks III	2557.0034	3 227	0,20	3.000	Nei
KLP AksjeUSA Indeks IV	2175.5995	729	0,23	3.000	Ja
KLP AksjeAsia Indeks I	2281.0343	737	0,10	10 mill	Nei
KLP AksjeAsia Indeks II	1544.3138	284	0,13	10 mill	Ja
KLP AksjeAsia Indeks III	1673.9543	605	0,20	3.000	Nei
KLP AksjeAsia Indeks IV	1613.1356	184	0,23	3.000	Ja
KLP AksjeNorge	9649.1194	7 331	0,75	3.000	
KLP AksjeGlobal Flerfaktor I	2725.2834	22 266	0,27	3.000	Nei
KLP AksjeGlobal Flerfaktor II	1978.1704	83	0,30	3.000	Ja
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	1515.9881	3 416	0,45	3.000	Nei
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	1285.0588	1 810	0,40	3.000	Nei
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	1884.0550	7 293	0,18	3.000	Nei
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar II	1515.8403	2 483	0,23	3.000	Ja
KLP AksjeFremv. Markeder Mer Samfunnsansvar	949.9825	654	0,28	3.000	Nei
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar	1669.3830	2 508	0,18	3.000	Nei
KLP Obligasjon Global Mer Samfunnsansvar	974.8531	2 800	0,20	3.000	
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	1002.3007	668	0,10	3.000	
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	983.3385	5	0,22	3.000	
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	1042.4245	173	0,22	3.000	
KLP Lang Horisont Mer Samfunnsansvar	1193.4339	210	0,22	3.000	
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	1339.7079	84	0,22	3.000	
KLP Pengemarked	1000.4204	3 497	0,10	3.000	
KLP FRN	1050.9289	1 564	0,10	3.000	
KLP Kort Stat	1001.0903	3 262	0,10	3.000	
KLP Obligasjon 1 år	1013.3500	1 017	0,10	3.000	
KLP Obligasjon 3 år	1026.5508	956	0,10	3.000	
KLP Obligasjon 5 år	1282.2627	1 135	0,10	3.000	
KLP Statsobligasjon	974.8519	1 344	0,10	3.000	
KLP Kredittobligasjon	1058.4437	3 483	0,10	3.000	
KLP Obligasjon Global I	1072.3835	34 025	0,12	10 mill	
KLP Obligasjon Global II	1058.8308	425	0,20	3.000	
KLP Nåtid	950.8774	794	0,22	3.000	
KLP Kort Horisont	1065.6513	195	0,22	3.000	
KLP Lang Horisont	2141.7701	962	0,22	3.000	
KLP Framtid	1761.6846	1 325	0,22	3.000	ca 50/50
Spesialfondet KLP Alfa Global Energi	1632.8877	1 907	0,80*	1 mill	
Spesialfondet KLP Alfa Global Rente	980.9685	1 417	0,80*	1 mill	
Totalvolum		269 397			

* + 10% av verdistigningen over referanserenten, hvis verdien overstiger tidligere høyeste verdi. Fondene er kun tilgjengelig for profesjonelle kunder.

Fondenes regler for innskudd og uttak

INNSKUDD

Ved tegning av andeler før kl. 13 gis det kurs i fondet samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia I, II, III og IV, KLP AksjeFremvoksende Markeder I og II, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs) under forutsetning av at betalingen er identifiserbar på fondets konto innen kl. 15 og at kunden har sendt inn nødvendig dokumentasjon og informasjon.

UTTAK

Ved melding før kl. 13 gis uttakskurs samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia I, II, III og IV, KLP AksjeFremvoksende Markeder I og II, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs). Penger vil normalt være på kundens bankkonto 2-3 virkedager etter at uttaket er registrert her. Ved nyttår kan det ta noen flere dager.

SVINGPRISING

Fondene bruker svingprising ved kjøp og salg av andeler. Les her for detaljer: <https://www.klp.no/sparing-og-fond/spar-i-fond/svingprising-i-klp-fondene-1.41101>

GENERELT

Alle oppgitte kurser og avkastningstall som publiseres, eller som kunden får oppgitt i sine rapporter, er fratrukket årlig forvaltningshonorar

(nettoavkastning).

Fondenes gebyrer eller rammevilkår kan endres av forvalteren etter regler som fastlegges av Finanstilsynet. Andelseierne varsles om endringer ved brev forut for gjennomføringen. Det er ingen begrensning på antall uttak fra noen av fondene.

Samtlige investeringer i KLP-fondene er gjort i henhold til KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Forbehold

Denne rapporten baserer seg på kilder som av KLP Kapitalforvaltning vurderes som pålitelige. Det er imidlertid ikke mulig å garantere at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig. Uttalelsene i rapporten reflekterer KLP Kapitalforvaltnings oppfatning på det tidspunkt de ble utarbeidet, og vi forbeholder oss retten til å endre oppfatning uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. KLP Kapitalforvaltning påtar seg ikke ansvar for direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Historiske tall er ingen garanti for fremtidig avkastning. Avkastningen i verdipapirfond kan variere betydelig innenfor et år. Realiserte tap eller gevinst ved å investere i fondsandeler vil derfor avhenge av de eksakte tidspunktene for kjøp og salg.